

Agentschap NL
Ministerie van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties

Jaarverslag Expertteam Eigenbouw 2011

Colofon

Projectnaam	Expertteam Eigenbouw 2011
Projectnummer	EEB01
Versienummer	2.0
Publicatienummer	
Locatie	
Projectleider	Joop Quist (Ministerie van BZK-WBI)

Bijlagen (op website AgNL of website media)	<ol style="list-style-type: none">1. Brief Tweede Kamer2. Ruimte voor particulier opdrachtgeverschap3. Informatiekrant Eigenbouw 20114. Berichten in de media
---	--

Auteurs	Hans Beekenkamp (Agentschap NL)
---------	---------------------------------

Inhoud

Colofon—2
Inleiding—5

Hoofdstuk

1. Het Expertteam

1.1 De experts

2. Inzet Expertteam 2011

2.1 Hulp voor gemeenten
2.2 Inzet Experts
2.3 Expertteam in de praktijk

3. Tweede Kamer

3.1 Voortgangsbrief Expertteam Eigenbouw
Bijlage: brief TK van 8/6/2011
3.2 AO Woonvisie
Bijlage: Ruimte voor particulier opdrachtgeverschap

4. Media

4.1 Informatiekrant Eigenbouw
Link: Informatiekrant Eigenbouw
4.2 Kranten/Tijdschriften
Links: berichten in de media
4.3 Televisie
RTL nieuws
NOS Journaal

5. Informatie Uitwisseling

5.1 Pilot Viadesk
5.2 Website AgNL
5.3 Website Rijksoverheid

6. Doorkijk 2012

- 6.1 Toolbox
- 6.2 Onderzoek corporaties en Eigenbouw
- 6.3 Vergroten bekendheid expertteam
- 6.4 Themabijeenkomsten

Inleiding

Het Expertteam Eigenbouw is in het voorjaar van 2010 van start gegaan. Daarmee is invulling gegeven aan een expliciet verzoek van de Tweede Kamer. In 2011 is het team verder op stoom gekomen. De bekendheid van het Expertteam onder gemeenten is duidelijk groter geworden. Maar bekendheid is uiteraard geen doel op zich. Belangrijker is dat het Expertteam Eigenbouw een flinke bijdrage heeft verleend aan eigenbouw als interessant alternatief in een tijd waarin veel initiatieven op het vlak van seriematige bouw stranden. Het Expertteam heeft daaraan bijgedragen met een inzet op tal van gebieden. Zo is in 2011 aan meer dan 50 gemeenten een op maat gesneden advies gegeven. Dat advies varieerde van een second opinion ('zijn we goed bezig') tot concrete hulp bij de opzet en invulling van een compleet eigenbouwprogramma, zoals dat bijvoorbeeld in de gemeente Den Haag is gerealiseerd. Daarnaast heeft het Expertteam zichtbaar aan de weg getimmerd op diverse andere gebieden via het verlenen van bijdragen aan symposia, seminars en dergelijke.

In dit jaarverslag kunt u zien waar en op welke manier het Expertteam Eigenbouw in 2011 is ingezet. Bovendien kunt u zien hoe het Expertteam in het nieuws is geweest en wat de ontwikkelingen rond het team zijn geweest.

In 2011 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties besloten de activiteiten van het Expertteam te continueren tot en met 2013. In hoofdstuk 5 van dit jaarverslag is een overzicht opgenomen van de activiteiten die het team in 2012/2013 zal ontplooiën.

Joop Quist
Projectleider

1 Het expertteam

1.1 De Experts

Het expertteam is samengesteld uit experts met specifieke kennis op verschillende terreinen op het gebied van Eigenbouw/Particulier opdrachtgeverschap. Hieronder stellen de experts uit het expertteam zich kort voor en geven ze een toelichting op hun expertise en drijfveren. Voor meer uitgebreide kennismaking met de experts kunt u [hier](#) kijken.

Roelof Bleker is ambassadeur van het Expertteam eigenbouw. Hij werkte 9 jaar als wethouder stedelijke ontwikkeling en cultuur in Enschede. Hier was hij na de vuurwerkramp verantwoordelijk voor de wederopbouw van de wijk Roombeek. Zijn expertises zijn bestuur beleid en communicatie.

Marga Brunninkhuis is mede-eigenaar van USHI Kenniscentrum Bouwen in Enschede. Na de vuurwerkramp begeleidde ze in de getroffen wijk Roombeek diverse projecten op het gebied van eigenbouw. In die periode ontwikkelde ze samen met haar collega Ard Pierik een speciale methodiek voor het begeleiden van projecten met particuliere opdrachtgevers. "Wij treden daarbij vooral regisserend en stimulerend op, zodat mensen met hun eigen huis echt iets moois toevoegen aan de wereld."

Angelique Bor is senior projectleider bij het Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam (OGA), de organisatie die verantwoordelijk is voor gebieds- en vastgoedontwikkeling in de stad. Daarnaast is ze teamleider van het gemeentelijke Team Zelfbouw. "Het ontwikkelen van eigenbouwprojecten, contractvorming, het op de markt brengen van kavels en handhaving zijn mijn expertises."

Truijens studeerde HTS-bouwkunde en was onder andere projectleider bij diverse architectenbureaus en beleidsadviseur techniek bij een Amsterdamse woningcorporatie. Sinds 2000 werkt hij bij de gemeente als Senior Adviseur Specialist op de afdeling Regie Productie van het OGA. Hij is betrokken bij diverse zelfbouwprojecten en houdt hij zich ook bezig met het promoten van (Collectief) Particulier Opdrachtgeverschap. Sinds 1010 is hij lid van het Amsterdamse Team Zelfbouw van de OntwikkelingsAlliantie.

Hans Vos is senior adviseur bij Urbannerdam BV in Rotterdam, een adviesbureau op het gebied van particulier opdrachtgeverschap en stedelijke vernieuwing. Daarnaast is hij zelfstandig adviseur bij Hans Vos Advies. Zijn specialisme is collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO).

Gerard van Evert is met zijn eigen bedrijf Experience Advies en Management, zelfstandig adviseur. Daarnaast is hij directeur van de vennootschap Ikbouwbetaalbaar in Almere, een samenwerkingsverband tussen de gemeente Almere en woonstichting Lieven De Key. Zijn specialisme is betaalbare eigenbouw.

Sociaal geograaf Frans van Deursen wil particulier opdrachtgeverschap bereikbaar maken voor mensen met een normaal inkomen. Samen met de gemeente Almere maakt hij dit al mogelijk in het project 'Ik bouw betaalbaar in Almere'. Zijn kennis over dit soort projecten wil hij graag verspreiden. "Steden worden veel interessanter als ze huis voor huis gebouwd zijn. En het levert belangrijke voordelen op het gebied van duurzaamheid op."

Jacqueline Tellinga heeft een fascinatie voor stadsontwikkeling als politiek en economisch fenomeen. En daarmee ook voor burgers die zelf hun stad mogen bouwen. Ze werkte als gebiedsontwikkelaar particulier opdrachtgeverschap onder meer aan het Homeruskwartier. Haar expertise is conceptualiseren en operationaliseren. Ze wil haar ervaring als lid van het Expertteam Eigenbouw graag delen met gemeentes.

Ellen Dijkman werkte als vrijwilliger mee aan een eigenbouwproject in Laren (Gelderland), waarbij 100 nieuwe woningen werden gerealiseerd. Dijkman was projectleider van de 28 te bouwen starterswoningen. Ze trok het project van A tot Z, dus van kaveluitgifte tot het selecteren van de aannemer. Toen de kavels in 2009 werden verkocht, besloot Dijkman om zelf ook een van de kavels te kopen. En dus bouwde ze op haar 25e al een eigen huis.

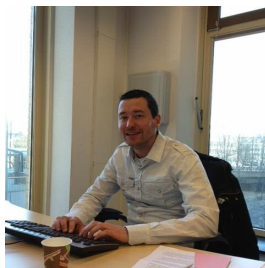
Ditty Blom en An Huitzing werken bij de dienst Stadsontwikkeling van de gemeente Rotterdam. Blom startte in 2005 het project 'Klushuizen' en was hiervan projectleider. Inmiddels heeft ze het stokje doorgegeven aan Huitzing. In het kader van Klushuizen worden leegstaande, verpauperde panden tegen een spotprijs verkocht aan particulieren. Zij knappen ze vervolgens helemaal zelf op. Wil een gemeente advies over klushuizen, dan zijn Blom en Huitzing hét aanspreekpunt.

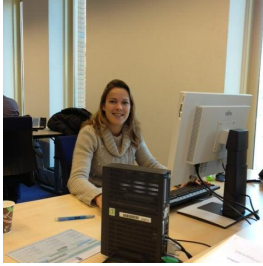
Joop Quist is projectleider van het Expertteam Eigenbouw. Hij werkt bij de directie Woningbouw van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Bij het directoraat generaal Ruimte was hij manager van het programma Zuidvleugel. Daarvoor was hij werkzaam in diverse andere functies binnen het Ministerie van VROM oa plv. hoofd van de afdeling luchtvaart en externe veiligheid en de afdeling ruimtelijk beleid. Verder was hij als consultant verbonden aan ingenieursbureau Royal Haskoning en Ernst & Young management consultants.

Karl Kupka, planoloog-stedenbouwkundige, is senior beleidsadviseur voor de directie Woningbouw (min.BZK-WBI) voor (collectief particulier opdrachtgeverschap, leegstand en herbestemming vastgoed(kantoren) en stadsvernieuwing. Daarnaast is hij gastdocent Planologie & Stadsvernieuwing aan de Universiteit van Amsterdam. Voor 2000 was werkzaam bij gemeentes Amsterdam en Haarlemmermeer in R.O. en V.H.

Hans Beekenkamp, sinds 2005 werkzaam bij Agentschap NL (voorheen SenterNovem), een uitvoeringsorganisatie voor verschillende Ministeries. Bij de uitvoering van het Besluit Locatiegebonden Subsidies is Hans met 'Eigenbouw' / (Collectief) Particulier Opdrachtgeverschap in aanraking gekomen. Momenteel voert hij in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, samen met collega Jessica Sloof, werkzaamheden uit in het kader van het Expertteam Eigenbouw.

Jessica Sloof, is ook sinds 2005 werkzaam bij AgentschapNL. Ze is ooit begonnen bij het toenmalige ministerie van VROM, op de afdeling huursubsidie. Via de voormalige Koopsubsidie en de daarop volgende BEW+ is ze bij het projectteam verantwoording GSBIII-periode terecht gekomen. Met haar achtergrond op woninggerelateerde dossiers was de stap naar het Expertteam Eigenbouw een logische. Momenteel is ze vanuit AgentschapNL projecttrekker van het Expertteam Eigenbouw.

2 Hulp voor Gemeenten

2.1 Inzet expertteam in 2011

Het expertteam is het afgelopen jaar bij verschillende gemeenten op diverse expertisegebieden ingezet. Via de helpdesk kan er telefonisch of via een e-mail naar eigenbouw@agentschapnl.nl contact worden gezocht met het expertteam voor vragen op het gebied van (C)PO. Veel vragen worden op deze manier beantwoord. Deze mailbox is ook vaak het eerste contactpunt voor een gemeente waar een expert langer ingezet wordt. Na dit contact en de inventarisatie van de vraag wordt een afspraak voor een eerste gesprek met een expert ingepland.

Gemeenten kunnen kosteloos een eerste (intake)gesprek met één van de experts aangaan. Bij een meer structurele inzet voor een gemeente worden de helft van de kosten van de expert vergoed door BZK via Agentschap NL. Op dat moment gaan de gemeente, de expert en Agentschap NL als vertegenwoordiger van het Rijk een samenwerkingsovereenkomst aan. In deze overeenkomst zijn de spelregels omtrent de samenwerking opgenomen zoals het beoogde resultaat en het uurtarief. Deze overeenkomst wordt door alle 3 de partijen ondertekend. In 2011 zijn 5 samenwerkingsovereenkomsten afgesloten. Ook met de gemeenten Texel, Peel a/d Maas en Bloemendaal zijn inmiddels afspraken gemaakt voor de inzet van een expert, die waarschijnlijk zullen leiden tot nieuwe samenwerkingsovereenkomsten.

Elke gemeente die contact opneemt via de helpdesk wil natuurlijk in eerste instantie weten hoe het expertteam precies werkt en op welke manier ze gemeenten kunnen bijstaan. Veel gemeente kampen met problemen of vragen op hetzelfde gebied. Hieronder de top 5 van meest gestelde vragen aan de helpdesk in 2011.

1. Wat doen we bij eigenbouw als gemeente nog zelf en wat laten we los?
2. Bestaat er wel behoefte aan Eigenbouw binnen mijn gemeente?
3. Hoe zet ik binnen mijn gemeente een CPO en/of PO project op?
4. Welk beleid moet ik voeren om Eigenbouw in mijn gemeente van de grond te krijgen? / Hoe overtuig ik mijn organisatie van de mogelijkheden van eigenbouw?
5. Waar kan ik voorbeeldprojecten van Eigenbouw vinden?

2.2 Kaart inzet experts

In onderstaande kaart kunt u zien waar en op welke manier het expertteam in Nederland is ingezet:

2.3 Expertteam in de praktijk

In de voorgaande paragrafen heeft u al iets kunnen lezen over de werking van het team en de vragen die via de helpdesk binnenkomen. Om een beter beeld te geven over wat het expertteam in de praktijk doet en wat het team precies voor een gemeente kan betekenen volgen hieronder een aantal voorbeelden van projecten waar het expertteam in 2011 is ingezet en het verschil heeft kunnen maken:

Gemeente Westland

Naar aanleiding van een presentatie bij het Stadsgewest Haaglanden heeft de gemeente Westland zich via de helpdesk gemeld om gebruik te kunnen maken van het expertteam.

Betrokken Expert: Hans Vos

Vraag: Ontwikkelen via CPO, collectief particulier opdrachtgeverschap is ook een kansrijk instrument om bereikbare woningen te realiseren en gronden in ontwikkeling te nemen waarvoor nu de concrete koopinteresse ontbreekt.

Inzet expertteam: Op advies van de expert zijn een drietal sessies georganiseerd. Één om het beeld over CPO en de rol tov de problematiek te organiseren, een tweede sessie om een concrete aanpak in te richten en sessie 3 om het plan van aanpak te maken.

De expert heeft deze sessie mede helpen organiseren en heeft ook deelgenomen aan deze sessies.

Resultaten: De gemeente heeft een keuze gemaakt van een pilotlocatie om een CPO project te beginnen. Er is een Plan van Aanpak en deze wordt nader en specifiek ingevuld.

Nazorg: De Expert heeft in een adviserende en coachende rol de gemeente bijgestaan.

Meer informatie:

Klik [hier](#) voor het persbericht over het expertteam in de gemeente Westland.

Gemeente Nijmegen

De Waalsprong, wonen zoals jij dat wilt

Betrokken Expert: Frans van Deursen

Vraag: Door het omzetten van bouwclaims van ontwikkelaars komen in het gebied Waalsprong kavels voor PO beschikbaar. Daarnaast komen jaarlijks via de gemeente ook kavels voor eigenbouw beschikbaar. De gemeente zoekt waar de markt zit voor PO/CPO en weet niet zeker hoe het totale traject aangepakt moet worden.

Inzet expertteam: Door de expert zijn 3 werksessies georganiseerd om de gemeente meer duidelijkheid te geven op bovengenoemde vragen. Sessie 1, om het keuzepallet van mogelijkheden in PO te schetsen en de ambities voor de Waalsprong en Vossenpels te concretiseren. Sessie 2 om input te geven voor het benodigde instrumentarium, organisatie en procedures. Sessie drie om de concrete uitvoeringsplannen te toetsen op haalbaarheid

Resultaten: Voor de gemeente Nijmegen is een plan van aanpak geschreven, vwb de Waalsprong zijn ze hiermee op het juiste spoor gezet om verdere activiteiten mbt PO en CPO te ontplooiën. Kavels hiervoor zijn inmiddels in de verkoop.

Meer informatie:

Klik [hier](#) voor een persbericht over (C)PO in de Waalsprong.

Gemeente Den Haag

Betrokken Experts: Jacqueline Tellinga, Frans van Deursen, Ditty Blom (Klushuizen)

Vraag: Hoe maken we betrokken ambtenaren overtuigd van en enthousiast voor eigenbouw en hoe zetten we een zelfbouwprogramma op?

Inzet expertteam: Op advies van Frans van Deursen is een aantal workshops georganiseerd waarin de expert mogelijkheden van eigenbouw heeft toegelicht. Deze workshops waren vooral bedoeld om de betrokken ambtenaren te overtuigen van de mogelijkheden en voordelen van eigenbouw. Om eigenbouw op de schaal van Den Haag te realiseren was binnen de gemeente en nieuwe manier van denken en werken nodig. Vervolgens is Jacqueline Tellinga met de gemeente aan de slag gegaan om het programma Kleinschalig Opdrachtgeverschap vorm te geven. Vanuit haar in Rotterdam opgedane ervaring heeft expert Ditty Blom de gemeente advies gegeven op het gebied van klushuizen. Omdat de experts ervaring hebben bij andere gemeenten kunnen ze gebruik maken van praktijkervaring en eventuele angsten wegnemen.

Deze praktijkervaring is samen met de nodige overtuigingskracht van evident belang voor het slagen van Kleinschalig opdrachtgeverschap binnen de gemeente.

Resultaten: Op 20 maart 2012 zijn op 4 verschillende locaties in Den Haag kavels voor particulieren aangeboden, tevens zijn er 7 'kluswoningen' beschikbaar gesteld door de gemeente. Al op de eerste dag zijn 48 van de 69 kavels in optie genomen en zijn alle kluswoningen vergeven. Hiervoor lagen mensen drie nachten voor het gemeentehuis. Het project is nu al succesvol te noemen en zal zeker worden opgevolgd met andere projecten binnen de gemeente.

Meer informatie:

Klik [hier](#) voor een link naar de site over het kleinschalig opdrachtgeverschap in Den Haag.

Gemeente Vlist

Betrokken expert: Hans Vos

Vraag: ingegeven vanuit de gemeentelijke politiek wil Vlist een aantal kavels beschikbaar stellen voor middeninkomens. Vraag van de gemeente hierbij is: hoe pakken we dit aan? Wat doet de gemeente zelf en wat laten ze over aan anderen?

Inzet expertteam: De expert heeft een interne sessie georganiseerd om aan de hand van het project maatwerk advies te geven en hij heeft geholpen bij de keuze van een bouwbegeleidingsbureau. Daarnaast is geholpen bij het organiseren van informatieavonden, het regelen van de contracten en maken van plannen die binnen de randvoorwaarden passen.

Resultaten: De gemeente is het project met vertrouwen ingegaan met een duidelijke rolverdeling tussen gemeente en kopersgroep. 28 kavels kavels voor zelfbouw zijn opgeleverd.

Gemeente Apeldoorn

Betrokken Experts: Hans Vos, Jacqueline Tellinga

Vraag: De gemeente wil op een tweetal grote uitbreidingslocaties Eigenbouw realiseren en vraagt zich af hoe beschikbaar gestelde kavels het beste aan de man gebracht kunnen worden. Hoe kunnen deze kopers het beste begeleid worden en hoe voert de gemeente beeld en procesregie?

Inzet expertteam: In eerste instantie heeft de gemeente in 2011 contact opgenomen met vragen over kaveluitgifte en verkoopcontracten icm CPO. Na het bestuderen van de situatie en een bezoek ter plaatse heeft de expert een advies afgegeven wat aan het College is voorgelegd, hiermee is ingestemd. Tevens is een plan van aanpak vwb aanpak CPO gemaakt.

Resultaten: Eind 2011 zijn er 9 projecten opgeleverd en 5 in voorbereiding. Het gaat om totaal circa 125 woningen.

Gemeente Amsterdam

Betrokken Experts: Bart Truiens, Angelique Bor

Wil je met me bouwen?

Bij ontwikkelingsbedrijf gemeente Amsterdam zijn experts Bart Truiens en Angelique Bor vanuit het Amsterdamse team zelfbouw fulltime actief om het zelfbouwprogramma binnen de gemeente vorm te geven en verder te begeleiden. De komende jaren kunnen Amsterdammers grond van de gemeente verwerven om daarop een eigen huis te bouwen.

Het Team Zelfbouw en de Stadsdelen en Grootstedelijke Projecten hebben in 2011 gezamenlijk gezocht naar locaties voor 1.000 woningen in zelfbouw voor de periode 2011 tot en met 2014 en locaties uitgifteklaar gemaakt die al in 2011 aangeboden konden worden. Tevens heeft het Team Zelfbouw de gemeentelijke zelfbouwwebsite www.amsterdam.nl/zelfbouw gemaakt en op 29 en 30 oktober 2011 een stedelijke zelfbouwmarkt georganiseerd met daaromheen de publiekscampagne "Wil je met me bouwen". Circa 1200 belangstellenden hebben de markt bezocht. Het kavelaanbod bestond uit 69 kavels voor individuele zelfbouw en kavels voor in totaal 350 woningen voor bouwgroepen. De zelfbouwmarkt was een succes. Op bijna alle aangeboden kavels was een optie genomen of ingeschreven. Dit had echter een grote mate van vrijblijvendheid. Intussen zijn 61 kavels voor individuele zelfbouw in erfpacht uitgegeven en zijn bijna alle kavels voor bouwgroepen in optie genomen. De zelfbouwmarkt was een eerste stap, in het vervolg wil de gemeente een bestuurlijk programma "zelfbouw Amsterdam 2012-2016 laten vaststellen".

3. Tweede Kamer

3.1 Voortgangsbrief Expertteam eigenbouw

Op 7 juni 2011 is de kamer geïnformeerd over de voortgang van het expertteam eigenbouw. In deze brief wordt nader ingegaan op de inzet van het expertteam in diverse gemeenten, de belemmeringen in de praktijk en de perspectieven. Tot slot wordt bekendgemaakt dat het expertteam in ieder geval nog tot en met 2013 actief zal zijn. De brief is als bijlage aan dit verslag toegevoegd en is ook online te vinden via <http://www.agentschapnl.nl/programmas-regelingen/publicaties-stedenbeleid>.

3.2 Woonvisie

Op 12 oktober 2011 is er een AO woonvisie gehouden waar ook eigenbouw aan de orde kwam. De betrokken kamerleden zijn allen van mening dat Eigenbouw gestimuleerd moet worden, het expertteam eigenbouw is hier een voorbeeld van. Hieronder het gedeelte uit het verslag van het AO met betrekking tot Eigenbouw en het expertteam. De genoemde inventarisatie 'ruimte voor eigenbouw' van de beschikbaar te komen bouwkvavels bestemd voor eigenbouw kunt u terugvinden als bijlage op de volgende pagina van dit verslag.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties:

"Het particuliere opdrachtgeverschap. Verschillende leden hebben daarop gewezen, mede naar aanleiding van de ervaringen van de heer Duivesteijn in Almere. Ik wijs erop dat op dit moment verschillende gemeenten experimenteren met particulier opdrachtgeverschap, te weten Amsterdam, Nijmegen, Rijswijk en Almere. Het departement beschikt inmiddels over het Expertteam Eigenbouw, een team dat de knowhow die op dit terrein wordt opgedaan, zal verspreiden. Doel daarvan is het particuliere opdrachtgeverschap te versterken. In het kader van de herbezinning op de bouwregelgeving – hierover heb ik de Kamer een toezegging gedaan – die zal plaatsvinden na afronding van de discussie over het Bouwbesluit, werkt men ook aan particulier opdrachtgeverschap. Centraal daarbij staat de vraag welke plaats particulier opdrachtgeverschap in zou moeten nemen binnen de regelgeving en of hiervoor andere regelgeving nodig is. Ik verwacht dat eigenbouw in de komende jaren toe zal nemen en procentueel een belangrijker onderdeel zal uitmaken van de totale bouwstroom. Een inventarisatie van het eerder genoemde Expertteam Eigenbouw en Agentschap NL laat zien dat het aantal kvavels dat deze periode beschikbaar komt voor particulier opdrachtgeverschap, tussen de 45 000 en 55 000 zal liggen. Een voorbeeld van een succesvolle toepassing is de wijk Roombeek in Enschede, de heropbouw na de vuurwerkexplosie. Andere voorbeelden zijn Steigereiland in Amsterdam, Waalsprong in Nijmegen en Lanxmeer in Culemborg. Deze ontwikkeling is her en der dus al gaande."

Ruimte voor particulier opdrachtgeverschap
Een inventarisatie van het kavelaanbod voor eigenbouw

Er is geen dekkend centraal overzicht van de beschikbare kavels voor eigenbouw (PO en CPO). Om een indruk te krijgen van de aantallen kavels die de komende vier jaren beschikbaar komen, is een korte inventarisatie uitgevoerd onder de G32 en G4 gemeenten, en gemeenten die binnen het netwerk van het Expertteam Eigenbouw eenvoudig in kaart te brengen zijn.

Een paar kanttekeningen:

Aantallen kavels zijn altijd indicaties; zeker in deze tijden staan grondexploitaties onder zware druk en worden plannen (her)ontwikkeld en gefaseerd.

De inschatting is bij veel gemeenten gebaseerd op

- de direct beschikbare kavels binnen projecten,
- de beleidsdoelstelling voor het PO-aandeel geprojecteerd op het verwachte kavelaanbod in de komende 4 jaar binnen de gemeente.

De inventarisatie is gedaan onder in totaal 87 gemeenten.

Binnen de projecten die we hebben kunnen constateren worden binnen deze gemeenten zeker 18.505 kavels aangeboden in de komende 4 jaar. Hierin zijn alleen meegenomen de projecten die bij de gemeenten/provincies bekend waren.

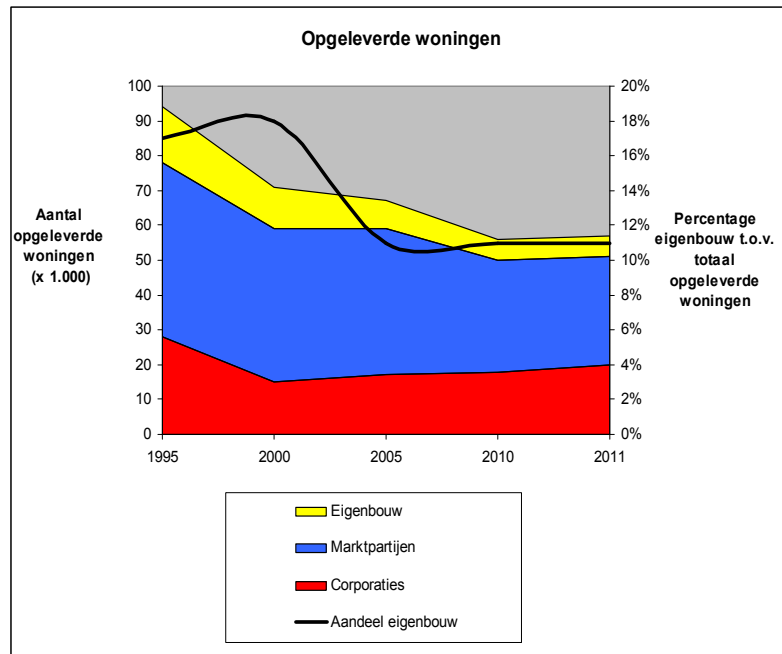
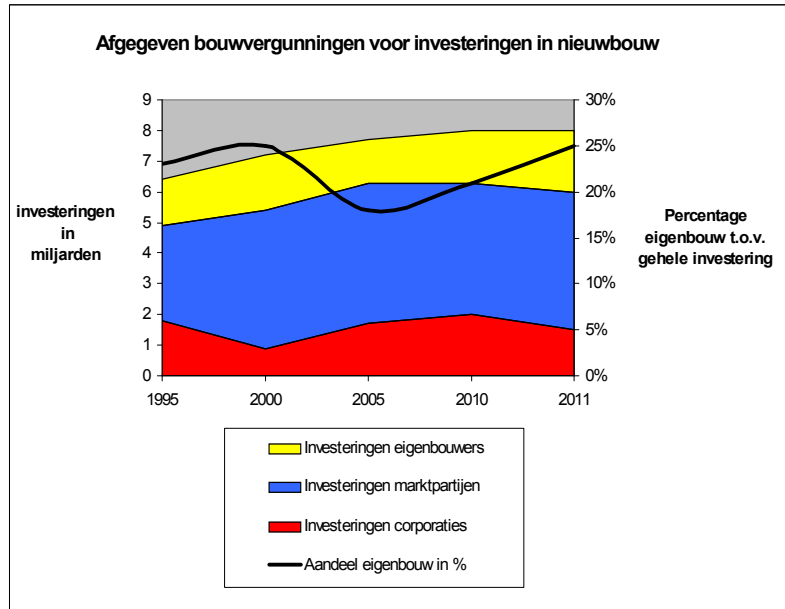
Een lijst met gemeenten en aantallen is als bijlage opgenomen.

De onderzochte gemeenten vertegenwoordigen grofweg 40 % van het aantal woningen in Nederland. Extrapolatie van de gevonden aantallen naar heel Nederland is riskant, omdat in groeiende delen van het land de woningbehoefte vanwege krimp wegzakt.

Met deze slagen om de arm komen we tot een totaal verwacht kavelaanbod van 43.000 tot 55.000 kavels in de komende 4 jaar.

Verdere achtergrondinformatie:

- WoON 2009 stelt dat 28% van de verhuisgeneigden belangstelling heeft voor een vorm van particulier opdrachtgeverschap
- Opgeleverde woningen in PO van 2005 t/m 2010 was 47.156, 9,8% van de totale nieuwbouw in deze periode.
- Verstrekte bouwvergunningen voor particuliere opdrachtgevers van 2005-2010 waren 45.271 (zie bijlage tabblad 2).

Bron: CBS

4. Media

4.1 Informatiekrant Eigenbouw

In navolging van de informatiekrant 'gemeenten uit de startblokken' die in 2010 is gepubliceerd is in 2011 het tweede deel van de informatiekrant eigenbouw uitgegeven. Bedoeling van de krant is om gemeenten te informeren over eigenbouw en de voortgang van het expertteam. De krant was eveneens de bijlage bij de in hoofdstuk 2.1 genoemde voortgangsbrief aan de Tweede Kamer. Klik op deze [link](#) om de kranten in te zien.

4.2 Kranten/Tijdschriften

In 2011 is er in verschillende kranten en (vak)bladen aandacht geweest voor eigenbouw en het expertteam. Hieronder een korte toelichting op de artikelen en een link naar het artikel zelf, klik hiervoor op het onderstreepte gedeelte:

- Metro

Aparte [bijlage](#) bij de krant over zelf bouwen met daarbij een kader over het expertteam.

- VNG magazine

In het VNG magazine [interviews](#) met een aantal pioniers uit het eigenbouw-veld waaronder ambassadeur van het expertteam Roelof Bleker en expert Ditty Blom.

- Stadswerk

In dit [vakblad](#) voor professionals op het gebied van fysieke leefomgeving een [column](#) over eigenbouw en het expertteam.

- Focus Haaglanden

Hierin een artikel over het expertteam en een interview met Expert Frans van Deursen <http://focushaaglanden.nl/documenten/focus%20winter%202011.pdf>

- Volkskrant

In de Volkskrant een artikel met daarin een gesprek met Adri Duivesteijn en Jacqueline Tellinga over het zelf bouwen van je eigen huis en Almere. Klik [hier](#) voor het artikel.

4.3 Televisie

Naast de schriftelijke media zijn eigenbouw en het expertteam zowel in het RTL nieuws (30/4/11) als in het NOS journaal (4/11/11) aan de orde geweest. Hieronder de links naar beide nieuwsuitzendingen:

RTL nieuws

<http://www.rtl.nl/xl/#/u/9b7b35da-439a-49d5-91a4-bd6d282ffd6a/>

NOS journaal

Op 4 november 2011 <http://nos.nl/uitzending/50907-20111104-200000-nos-journaal-2000-uur.html> vanaf minuut 20.20 komt Eigenbouw aan bod.

Screenshot:

NOS Journaal 20:00 uur

5 Informatie uitwisseling

5.1 Viadesk

In 2011 zijn de mogelijkheden van een digitaal medium op het gebied van gegevensuitwisseling onderzocht. Voor eigenbouw is op 1 februari 2012 een pilot met het programma Viadesk van start gaan. Viadesk biedt een online kantooromgeving met diverse mogelijkheden tot interactie zoals het plaatsen en reviseren van documenten, het uploaden van spreadsheets, agenda's beheren en delen, website, project- en taakbeheer. In het kader van het Expertteam Eigenbouw is onderzocht wat de mogelijkheden, aandachtspunten en suggesties zijn voor het opzetten en onderhouden van een online archief voor gemeenteambtenaren, projectgroepen en werkgroepen.

Veel gemeenten beschikken over nuttige informatie, die onder het motto 'voor gemeenten door gemeenten' ook toegankelijk zou moeten worden voor medewerkers, bestuurders en procesbegeleiders van andere gemeenten.

Via een uitvraag naar bestaande contactpersonen bij gemeenten die het expertteam al kennen en een mailactie naar gemeenten die nog geen contact met het expertteam hebben gehad maken inmiddels 200 gemeenten gebruik van Viadesk voor Eigenbouw.

Doelen van de pilot

- Uitwisseling van bestaande kennis, ervaringen, informatie en documenten, voorbeelden en plannen
- Vraagbaak, Q&A's en evt. discussieforum
- Wie is wie: persoonlijk onderling digitaal contact

Viadesk ter Illustratie:

The screenshot displays the user profile for Jessica Sloof on the Viadesk platform. The header includes the logo for 'Network Wonen, Bouwen en Leefomgeving' and the 'Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties'. The navigation bar contains 'Home', 'Groepen', 'Deelnemers', 'Help', and 'Account'.

Jessica Sloof > Contact

Persoonlijk

- Mevrouw: Jessica Sloof
- E-mailadres: jessica.sloof@agentschapnl.nl
- Telefoon: 088-602 59 62

Organisatie

- Organisatie: Agentschap NL
- Divisie: Stedenbeleid, leefbaarheid en woningbouw
- Afdeling: Expertteam Eigenbouw
- Functie: Adviseur
- Website: <http://www.agentschapnl.nl/programmas-regelingen/eigenbouw>

Adres

- Postbus 93144
- 2509 AC Den Haag
- Nederland

Bezoekadres

- Prinses Beatrixlaan 2
- 2509 AL Den Haag
- Nederland

Laatste login: 20 maart 11:45

Jessica Sloof
 Adviseur bij Agentschap NL
 Stedenbeleid, leefbaarheid en woningbouw
 Expertteam Eigenbouw
jessica.sloof@agentschapnl.nl
 088-602 59 62

Volgen

Jessica's Connecties
 Er zijn nog geen connecties.

Groepen

- Expertteam Eigenbouw
- EU-arbeidsmigranten
- Stedelijke Vernieuwing

Documenten

At the bottom of the page, there is a footer: 'VIADESK Copyright © Viadesk bv. Volg de laatste ontwikkelingen via ons [blog](#) en de [nieuwsbrief](#). Of via: [in](#) '

5.2 Website Agentschap NL

In 2011 is de website van het expertteam verder uitgebreid. Via de links www.agentschapnl.nl/eigenbouw en www.expertteameigenbouw.nl wordt naast een toelichting over de werking van het expertteam ook andere informatie beschikbaar gesteld. Via de website zijn links naar voorbeeldprojecten, artikelen en officiële publicaties beschikbaar. In 2012 zal de website onder andere worden uitgebreid met een voorstelronde van de experts, factsheets van de meest voorkomende knelpunten daarnaast worden relevante artikelen in de media op de website gedeeld.

5.3 Website Rijksoverheid

Op Rijksoverheid.nl is naast informatie over het expertteam ook voor burgers informatie voor het bouwen van een eigen huis beschikbaar. U kunt dan denken aan bouwregelgeving, beschikbare grond en links naar een aantal bouwbegeleidingsbureaus. Klik op de volgende [link](#) om naar de Rijksoverheid website te gaan: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bouw-eigen-huis>

6 Doorkijk 2012

6.1 Toolbox

In 2011 is een goede start gemaakt met het vullen van een Toolbox Eigenbouw. Deze 'gereedschapskist' bevat factsheets met, per deelonderwerp, de belangrijkste aandachtspunten en aanbevelingen met betrekking tot eigenbouw. De teksten zijn opgesteld door de experts en vervolgens geüniformiseerd en vormgegeven in een factsheet. De sheets worden momenteel gereviseerd en zullen in 2012 gepresenteerd worden.

Het betreffen de volgende onderwerpen:

- Algemene aandachtspunten voor gemeenten;
- Planningschema voor het in de markt zetten van kavels;
- Grondexploitatie;
- Collectief PO;
- Betaalbaar eigenbouw;
- Kluswoningen;
- Beeldkwaliteit.

6.2 Corporaties en Eigenbouw

In opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is in 2011 uitvraag gedaan voor een onderzoek naar de mogelijkheden van eigenbouw bij corporaties. Dit rapport wordt medio 2012 opgeleverd en geeft inzicht in de mogelijkheden en kansen voor eigenbouw bij corporaties.

6.3 Bekendheid expertteam vergroten

Uit een enquête die in opdracht van BZK is uitgezet door de VNG begin 2011 bleek dat 26% van de Nederlandse gemeenten bekend is met het expertteam. Door onderstaande acties door te voeren willen we de bekendheid van het expertteam onder gemeenten vergroten:

- Invoering Viadesk en actief gebruik van Viadesk;
- Artikelen in magazines als Binnenlands Bestuur;
- Evenals vorig jaar aanwezig zijn op het VNG jaarcongres en het expertteam op laten nemen in het programma;
- Een promotiefilm met bewoners en experts en 'prominenten' als Adri Duivestijn en Marnix Norder.

De analyse van de resultaten van de in de eerste alinea genoemde enquête, kunt u vinden op <http://www.agentschapnl.nl/programmas-regelingen/publicaties-stedenbeleid>

6.4 Themabijeenkomsten

In 2011 is een bijeenkomst voor gemeenten gehouden die ervaring op eigenbouwgebied hebben. Deze brainstorm was gericht op kennisdeling en kennisvergaring van Eigenbouw. In 2012 willen we voortborduren op bijeenkomsten met gemeenten in de vorm van themabijeenkomsten. Bij voldoende animo willen we voor de volgende thema's een bijeenkomst organiseren:

- Grondexploitatie
- Financieringsconstructies
- CPO / Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
- Interne organisatie bij gemeenten
- Klushuizen
- Eigenbouw en duurzaamheid